

Syntheseklas SWV Helmond-Peelland VO Januari 2016

1. Wat is de syntheseklas

De syntheseklas is een arrangement extra ondersteuning van het SWV Helmond-Peelland VO. Deze klas is gehuisvest op een reguliere school voor voortgezet onderwijs, met als extra de deskundige ondersteuning aan leerlingen met gedragsproblematiek.

De syntheseklas is een arrangement voor bepaalde tijd. Leerlingen die hier een onderwijsplaats krijgen, verblijven er maximaal twee jaar. Het is een kleine klas (8 tot 12 leerlingen per klas), met een klein docententeam in een beschermde omgeving. Na het eerste half jaar krijgen de leerlingen geleidelijk aan meer lessen in een reguliere vo-klas (schakelen). Na maximaal twee jaar zal de leerling instromen in het reguliere vo. Plaatsing in de syntheseklas gebeurt bij aanvang van de brugklas maar kan in uitzonderlijke gevallen tot de herfstvakantie van het betreffende schooljaar plaatsvinden.

Doelgroep

Voorwaarden voor plaatsing syntheseklas

- Leerling voldoet aan de aannamecriteria voor vmbo basis of kaderberoeps.
- Er is sprake van internaliserende of externaliserende problematiek.
- De geboden structuur en pedagogische aanpak in de syntheseklas geven antwoord op de ondersteuningsvraag van de leerling.
- Er moet afstemming zijn tussen thuis, school en hulpverlening.
- De leerling kan, zonder individuele begeleiding, zelfstandig aan een taak werken.
- De leerling is in staat te functioneren in een groep.
- De leerling is leerbaar op het gebied van planning en organisatie (agendagebruik, juiste spullen in tas enzovoort).
- De leerling is gemotiveerd om naar het regulier onderwijs te gaan.

De klas bestaat uit minimaal 8 en maximaal 12 leerlingen vanwege de diverse problematieken van de leerlingen.

2. Ouders

Voor het slagen van dit traject is het van belang dat ouders door school betrokken zijn en blijven bij de ontwikkeling van hun kind. Er is sprake van samenwerking tussen school en ouders. Ouders zijn partner van school en hebben een doorslaggevende rol in het succes van de syntheseklas als het gaat om de ondersteuning van hun kind.

3. Aanmelding leerling syntheseklas

1. De basisschool (intern begeleider) meldt de leerling aan (vooraanvraag) bij de ACT voor de daartoe gestelde einddatum, na overleg met ouders.
2. De ACT adviseert op grond van de aanvraag en na afstemming met in ieder geval de zorgcoördinator van de syntheseklas, of er een positief advies voor de syntheseklas wordt gegeven.
3. De directeur van het SWV neemt een besluit over het toewijzen van het arrangement.
4. De ACT informeert ouders over de toewijzing.
5. Ouders melden hun kind met een preadvies syntheseklas tijdens de reguliere dagen schriftelijk aan op dichtstbijzijnde school in het SWV waar een syntheseklas is gehuisvest.
6. Na aanmelding nodigt de zorgcoördinator de volgende mensen uit: ouders en leerling, jeugdprofessional en mentor syntheseklas voor een eerste gesprek waarin a. doelstelling van syntheseklas wordt toegelicht en b. verwachtingen helder naar elkaar worden uitgesproken.
7. Feitelijke toelating tot syntheseklas vindt pas dan plaats als alle betrokken partijen akkoord zijn gegaan met de "*overeenkomst syntheseklas: zo doen wij dat*"¹ van de syntheseklas en hiertoe hun handtekening hebben gezet.
8. De zorgcoördinator plaatst dit ondertekende document uiterlijk 1 mei van schooljaar voorafgaand aan plaatsing syntheseklas, in DIS bij de betreffende leerlingen.

¹ De *overeenkomst syntheseklas: zo doen we dat* geeft nadere invulling over de afspraken die in de syntheseklas gelden en geeft invulling aan vragen als "hoe gaan we met elkaar om".

4. Randvoorwaarden

Personeel per syntheseklas:

- Algemeen: er is 2 fte beschikbaar voor werkzaamheden.
- Docent syntheseklas (1,5 fte): maximaal vier verschillende personen, van wie één mentor is (er is altijd minimaal één docent aanwezig per syntheseklas).
- Ondersteuner (0,3 fte), verantwoordelijk voor taken zoals beschreven in *taken en profiel ondersteuner voor syntheseleerlingen*.
- De ondersteuner voor syntheseleerlingen beschikt over theoretische pedagogische kennis en praktische pedagogische vaardigheden. Hij is vaardig in het omgaan met gedragsproblemen, met veranderende hulpvragen en in het overdragen van kennis en vaardigheden.
- De ondersteuner maakt met werkgever afspraken over professionalisering met betrekking tot expertise omtrent leerlingen met gedragsproblemen
- De zorgcoördinator² (0,2 fte) heeft expliciete taken ten aanzien van leerlingen die in de syntheseklas les volgen. Deze zijn hieronder beschreven *taken zorgcoördinator voor syntheseleerlingen*.
- Jeugdprofessional (binnen reguliere taken), aanwezig bij instroomgesprek met ouders, zorgcoördinator en leerling.

Huisvesting

- De syntheseklas beschikt per leerjaar, over een vast (bij voorkeur rustig gelegen) klaslokaal voor theoretische vakken.
- Leerlingen van de syntheseklas(sen) kunnen, indien docent dat wenselijk/nodig acht, beschikken over een aparte ruimte (prikkelvrij, stil).
- De syntheseklas wordt daar gehuisvest waar aanbod is van leerlingen (thuisnabij).

Organisatie

- Het SWV stelt een betaling beschikbaar voor de syntheseklas teneinde de inzet van extra personeel (docent, taken ondersteuner en taken zorgcoördinator) te financieren.
- Instroom in de syntheseklas begint altijd in klas 1 (voor de herfstvakantie) en eindigt altijd einde klas 2.
- Maximale verblijf in de syntheseklas bedraagt twee schooljaren.

5. Medewerkers syntheseklas

Profiel docent syntheseklas (1,5 fte)

- Luistert naar en hoort de leerling.
- Is bereid de leerling keer op keer een nieuwe kans te bieden.
- Denkt en handelt vanuit ondersteuningsvraag en niet vanuit ontwikkelingsstoornissen.
- Is in staat ondersteuningsvraag te vertalen naar handelingsgerichte werkplannen.
- Stelt duidelijke grenzen
- Brengt structuur aan (denk aan tijd, ruimte en taken) voor de leerling en leert de leerling dit zelf te doen.
- Is geduldig en heeft realistische verwachtingen.
- Stemt af met de andere medewerkers van de syntheseklas.
- Is motiverend naar zowel leerlingen als collega's.
- Heeft kennis over de effecten van de verschillende stoornissen op het gedrag van een leerling.
- Werkt met effectieve, verantwoorde methodes en technieken om ongewenst gedrag te keren.
- Is volhardend bij terugval of tegenslag.
- Gaat respectvol gesprekken aan met leerling, ouders, zorgcoördinator en ondersteuner.
- De docent die als mentor functioneert is verantwoordelijk voor het opstellen van de handelingsplannen.

² Waar in deze notitie zorgcoördinator genoemd wordt, kan ook in veel gevallen de orthopedagoog gelezen worden. Belangrijk is wel dat alle contacten met de ACT altijd verlopen via de zorgcoördinator (bron: ondersteuningsplan 2014-2018 SWV Helmond-Peelland VO)

Taken zorgcoördinator voor syntheseleerlingen (0,2)

- Initiëren (afstemmings)gesprekken met ouders, leerling, mentor, jeugdprofessional bij interesse syntheseklas.
- Functioneren als gespreksleider bij aanmeldgesprek syntheseklas dat plaatsvindt *voorafgaand* aan plaatsing in syntheseklas.
- Verrichten administratieve taken DIS ten aanzien van
 - a. aanmelding leerling voor syntheseklas, en
 - b. verslaglegging per zittende leerling
- Uiterlijk 28 februari van ieder schooljaar brengt de zorgcoördinator van de syntheseleerlingen via DIS een verslag uit per zittende leerling en het perspectief voor het komende schooljaar.
- Monitoren zittende leerling door minimaal vier keer per jaar voortgangsoverleg met *team syntheseklas* (ondersteuner, mentor en indien nodig jeugdprofessional) te voeren.
- Voeren van een persoonlijk gesprek na instroom in het regulier onderwijs vóór de herfstvakantie (leerjaar 3) met ouders en leerling.
- Afhankelijk van de stand van zaken een telefonisch of persoonlijk, afrondend, gesprek vóór 1 januari van leerjaar 3 met ouders en leerling.

Taken en profiel ondersteuner voor syntheseleerlingen (0,3 fte)

- Is op afroep beschikbaar voor syntheseleerlingen als de zorgcoördinator daarom verzoekt.
- Ondersteunt de mentor bij het omzetten van ondersteuningsvraag in een handelingsplan en bespreekt dit met de docenten die onderwijs verzorgen in de syntheseklas.
- Houdt de zorgcoördinator syntheseklas op de hoogte van alle ontwikkelingen met betrekking tot leerlingen syntheseklas.
- Is verantwoordelijk voor de kennisoverdracht en begeleiding van docenten bij het schakelen van syntheseklas naar regulier onderwijs.
- Maakt een overdrachtdossier voor onderwijskundig verantwoordelijke van de reguliere klas 3 waar de leerlingen instroomt nadat het syntheses traject is beëindigd.
- Voert in klas 3 vòòr de herfstvakantie en vòòr de kerstvakantie een persoonlijk gesprek met de mentor van de leerlingen die zijn overgestapt naar het regulier onderwijs teneinde feitelijke ondersteuning of adviezen te geven.
- Signaleert moeilijkheden bij de overstap en brengt hier direct de zorgcoördinator van op de hoogte.
- Ondersteunt de docenten in het professionaliseren van groepsvorming en sociale vaardigheden in de syntheseklas.
- De ondersteuner beschikt over theoretische pedagogische kennis en praktische pedagogische vaardigheden ten aanzien van gedragsproblemen, veranderende hulpvragen en overdragen van kennis en vaardigheden.
- De ondersteuner maakt professionaliseringsafspraken betreffende de eigen professionalisering met werkgever: hieraan kan bijvoorbeeld invulling worden gegeven door aan te sluiten bij het op te richten netwerk voor (voormalig ambulante) ondersteuners in het samenwerkingsverband.

6. Schakelen

Schakelen van syntheseklas begint op zijn vroegst na de kerstvakantie in leerjaar 1. Het schakelen intensiveert en wordt na uiterlijk anderhalf jaar (einde leerjaar 2) beëindigd. De leerling volgt vanaf dat moment lessen in het regulier onderwijs. Nazorg is nog wel geboden door zorgcoördinator richting ouders/leerling en door ondersteuner richting docententeam.

7. Uitstroom en/of doorstroom

Na het eerste jaar stroomt de leerling door naar het tweede jaar syntheseklas. Bespreking met ouders en leerling gebeurt door mentor (eventueel met zorgcoördinator).

De ACT kan adviseren een opengevallen plaats in de syntheseklas toe te wijzen aan een leerling die aanvankelijk niet deelnam aan de syntheseklas.

Om te voorkomen dat er veelvuldige wisselingen zijn, zal de ACT dit pas adviseren na een gesprek te hebben gehad met de zorgcoördinator van de syntheseleerlingen: immers naast de structuur die voor de syntheseleerlingen van groot belang is, moet voorkomen worden dat de groepsdynamiek negatief wordt beïnvloed.